

LIETUVOS VALSTYBĖS PRADŽIOS DATA

Lituanistikos Instituto istorijos skyrius, Vliko ir PLB valdybų prašomas pasisakyti dėl pirmosios Lietuvos valstybės pradžios datos, nutarė ir patarė: 1251 metų liepos 17 dieną laikyti oficialia Lietuvos karalijos įkūrimo diena.

Tai diena, kurią popiežius Inocentas IV keliuose laiškuose priėmė didįjį Lietuvos kunigaikštį Mindaugą Apastalų Sosto globon, pripažino jam karaliaus vardą, paskyrė Saremos ir Kuršo vyskopus Lietuvos ir jos karaliaus globėjais ir pavedė Kulmo vyskupui vainikuoti Mindaugą Lietuvos karalium.

Nors vainikavimas įvyko tik 1253 metų vasarą, tie 1251 metų liepos 17 dienos popiežiaus aktai jau įteisino Lietuvą tarptautinėje plottmėje kaip atitinkamai susitvarkusią nepriklausomą valstybę. Tuo metu Europos politinėje santvarkoje tik popiežiai ar jų delegatai turėjo teisę vainikuoti valdovus ir tuo įteisinti jų valdas kaip valstybes. Suprantama, kalbamąją dieną Lietuvos valstybės kurimasis buvo jau ir teisiškai užbaigtas taigi ne faktiškai kaip pradėtas. Kada, kieno bei kokias veiksmis faktiškasis Lietuvos valstybės kurimasis pradėjo, — nėra duomenų spręsti ne tik dienos ar mėnesio, bet nei metų ar dešimtmečio tikslumu.

Dėl to Lituanistikos istorijos skyrius ir pataria, norint turėti konkrečią su Lietuvos valstybės įsikurimu susijusią datą, imti dėmesin tikrai žinomą tos valstybės tarptautinio įteisinimo datą — 1251 metų liepo 17 dieną.

Elta.

Mažų Tautų Grobimai

Iki revoliucijos 1917 m. mažas tautas grobė Rusijos carai, o vėliau tą patį darė bei tebedaro bolševikinės Rusijos valdovai. Savo groboniškumu pastarieji pralenkė ir carus. Pvz., priešrevoliucijos ir revoliucijos metu varyta propaganda jie žadėjo laisvę visoms tautoms, kurias buvo pagrobę carai, o kai atėjo į valdžią, tai jėga — raudonoji armija trukdė joms atsiskirti nuo buvusios Rusijos ir skelbtis nepriklausomomis.

Ir Lietuvą buvo užpuolę raudonieji. Bet mūsų savanoriai išvijo juos. Jei kurios tautos nepajėgė prieš juos atsispirti bei apsiginti nuo jų, tai turėjo ir toliau vergauti Rusijai, bet jau ne caristinei, o bolševikinei.

Prieš pat antrąjį pasaulinį karą ir jo metu Maskva pradėjo prekybą mažomis tautomis. Prekiavo su hitlerine Vokietija. Dėka šito susidėjimo, raudonojo Kremliaus valdovai pagrobė Lietuvą, Latviją, Estiją, Besarabiją, Karpatų Ukrainą, rytinę Slovakiją ir kt. Gi Suvaikų trikampį Hitleris pardavė Stalinui už pinigų. Pagrobę syetimas tautas, bolševikiniai maskoliai pradėjo jų naikinimą fiziniai: persekioti dėl jų tautiškumo, religijos, rusinti, kolonizuoti ir t.t.

Gi kas liečia užsienį, tai Maskva visą laiką darė bei tebedaro pastangų, kad laisvasis pasaulis pripažintų jos pagrobimus teisiškai. Bet USA ir kaikurios kitos laisvojo pasaulio didžiosios valstybės buvo ir dar tebėra prieš teisinimą anų pagrobimų.

Prieš įteisinimą Maskvos neteisėtumų buvo ir V. Vokietija, iki pastarąją valdė bei lėmė jos valdymą krikščioniškos politinės grupės — CDU ir CSU. Kai 1969 m. atėjo socialdemokratai į valdžią, padėtis pradėjo keistis Maskvos labui.

V. VOKIETIJA SU MASKVA

Užsienio reikaluose socialdemokratų partijos vadovaujama vyriausybė pasuko tuoj į Maskvą. Gi pastaroji tik šitokio posukio ir laukė. Todėl Bonna sudarė su Maskva nepuolimo sutartį.

Šita priedanga Kremliaus valdovai siekė įamžinti savo neteisėtus pagrobimus svetimų tautų. Taigi, iš laisvųjų didžiųjų valstybių pirmoji yra V. Vokietija, kuri 1970 m., sudarydama su Maskva aną sutartį, pripažino Rusijos bolševikų šios dienos sienas galutinomis ir neliečiamomis, kas yra patvirtinimu ir Maskvos neteisėtai padarytų pagrobimų svetimų tautų.

Kas liečia Baltijos kraštus, Bonna patvirtino Maskvos pagrobimus, padarytus dalinai pagal Stalino su Hitleriu sudarytą paktą ir sąryšyje su juo pasirašytus slapčius protokolus. Šiaip reikia pasakyti, kad keistai atrodo Bonnos ir Maskvos įsipareigojimas garantuoti viena kitai sienas, kurios nėra jų bendromis sienomis.

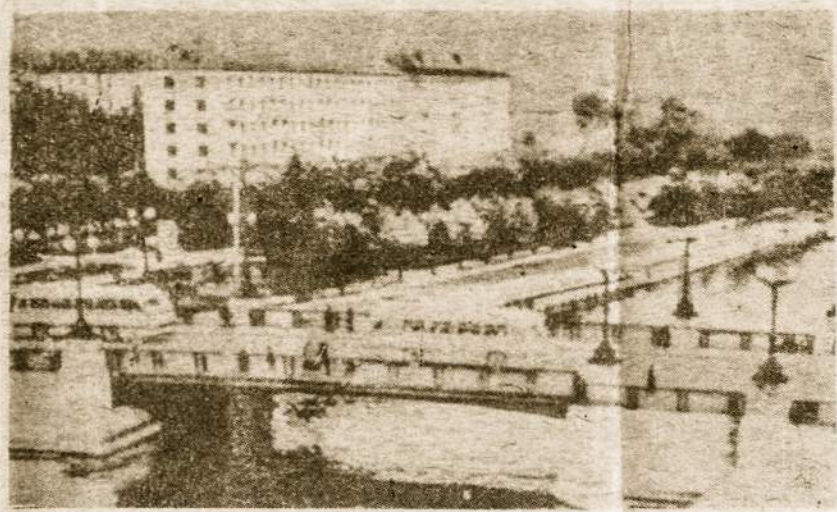
Antras ir svarbiausias Maskvos žygis yra jos sugalvota ir jau dalinai vykdoma taip vadinama Eu-

ropos saugumo konferencija. Be išstūmimo USA karinių pajėgumų iš Europos, NATO suardymo, ji siekia pripažinimo bei įteisinimo savo pagrobimų ir iš kitų laisvųjų vakarų valstybių. Todėl šita konferencija yra vadintina galimu patvirtinimu Europos esamo padalinimo, bet ne Europos saugumo konferencija, nes joje dalyvauja Maskva, kurios imperijos didesnę dalį sudaro azijatiškos sritys, JAV-bės ir Kanada, kurios neturi net bendrų sienų su Europa.

Pagalčiau, kasgi ka'bės pavergtųjų vardu konferencijoje? Raudonasis Kremlius? Galės Europoje būti kalba apie saugumą, jei daugybė tautų ir toliau bus palikta Maskvos bei kitų komunistinių kraštų sauvaliavimo objektu?

Ar laisvieji vakarai, dalyvaujant šioje konferencijoje, paksės V. Vokietijos pėdomis ir patvirtins Maskvos pagrobimus mažų tautų, ar jie privers atstatyti žmogui ir tautoms įgimtas teises, kurios yra tenai sutryptos su purvais ir tuo pačiu suras pagrindą tikram saugumui, parodys šios konferencijos eiga bei jos galas.

J. Kairys.

Š. m. sausio 15 d. lietuviai mini Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos. Nuotraukoje Klaipėdos miestas. (plačiau 3 pusl.).

IŠ VISO PASAULIO

• Prezdenitas Richard Nikson paskelbė, kad prieita prie galutinio susitarimo tarp JAV. ir Š. Vietnamo "garbingai" baigti karą ir išlaisvinti karo belaisvius. Skelbdamas šią žinią iš Baltųjų Rūmų, Niksonas pasakė, kad susitarimas atnešias taiką pietų-rytų Azijos kraštams.

• Argentinos vyriausybė nutarė imtis priemonių, kad sustabdyti kainų ir algų kėlimą. Vyriausybė užtikrino, kad nebus keliamos kainos naftos ir visų degamųjų objektų. Speciali vyriausybės ekonominė komisija išdirbo tam reikalui smulkų planą.

• Amerikos Lietuvių Bendruomenės iniciatyva išleista dokumentalinė studija anglų kalba apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Ji buvo išsiuntinėta įtakingiems amerikiečių žurnalistams bei laikraščių, televizijų, radio redaktoriams. Ši studija taip pat yra įteikta visiems Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisijos nariams, posėdžiaujantiems New Yorke.

• Vulkanas perkirto pusiau Westman salą, Grenlandijoje. Daugiau kaip 5 000 tos vietos gyventojų apleido savo gyvenamąsias vietas.

• Buvęs Š. Amerikos prezidentas Lyndon B. Johnson, 64 metų amž. staiga mirė sausio 22 d. Texas valstijoje. Prezidento vietą užėmė 1963 m. po tragiškos Kennedy mirties. L. Johnson buvo skaitomas kaip vienas iš gabiųjų šių laikų politikų.

• Kalėdų metu Rytų Vokietija leido 308 vaikams išvažiuoti pas pabėgusius jų tėvus į Vakarų, tai esą buvę padaryta humaniško sumetimais, tačiau dabar laikraščiai rašo, kad tie vaikai buvę "išpirkti" — Vak. Vokietija už juos aumokėjusi tam tikrą sumą iš sudaryto 7 milij. 600 tūkstančių svarų fondo, kuris busias pervedtas visas kai bus atiduoti dar 900 vaikų. Fondas buvęs sudarytas iš tėvų įmokėjimų vaikams paremti, bet negalėjo būti panaudotas.

• Lietuvos televizija savo žiūrovams baigia kurti dviejų dalių filmą "Bivainių girios karalius" — apie garsųjį plėšiką Tadą Blindą.

• "La Opinion" sausio 5 d. numeryje rašo, kad 17 metų jaunuolis Richardas Truškauskas buvo nuteistas dešimčiai metų sunkaus darbo stovyklos už dalyvavimą jaunimo manifestacijoje gegužės 18 d. Toliau ilgame straipsnyje aprašoma R. Kalan-

tos susideginimas ir jaunimo dviejų dienų protestas ir reikalavimai laisvės Lietuvai. Minima religijos persekiojimas ir kunigų kalinimas, ir kad lietuviai skaudžiai pergyvenę Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą.

• Justino Marcinkevičiaus drama "Mindaugas" rusų kalboje bus pastatyta Maskvoje. Veikalą ruošia režis. H. Vancevičius. Šį veikalą ruošiasi pastatyti Sverdlovskio, Kuibyševo, Kijevo ir net Lenkijos Katovicų miesto teatras.

• Tris M. K. Čiurlonio darbų reprodukcijų parodas surengė Tomsko srities Streževojės mieste šią vasarą atgabenti iš Lietuvos įvairiems darbams Vilniaus universiteto studentai.

• "La Opinion" sausio 5 d. numeryje rašo, kad 17 metų jaunuolis Richardas Truškauskas buvo nuteistas dešimčiai metų sunkaus darbo stovyklos už dalyvavimą jaunimo manifestacijoje gegužės 18 d. Toliau ilgame straipsnyje aprašoma R. Kalan-

tos susideginimas ir jaunimo dviejų dienų protestas ir reikalavimai laisvės Lietuvai. Minima religijos persekiojimas ir kunigų kalinimas, ir kad lietuviai skaudžiai pergyvenę Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą.

• Justino Marcinkevičiaus drama "Mindaugas" rusų kalboje bus pastatyta Maskvoje. Veikalą ruošia režis. H. Vancevičius. Šį veikalą ruošiasi pastatyti Sverdlovskio, Kuibyševo, Kijevo ir net Lenkijos Katovicų miesto teatras.

• Tris M. K. Čiurlonio darbų reprodukcijų parodas surengė Tomsko srities Streževojės mieste šią vasarą atgabenti iš Lietuvos įvairiems darbams Vilniaus universiteto studentai.

Okupuotoje LIETUVOJE

• Dolomito uolienų eksplotacija Pakruojo rajone vykdoma smarkiu tempu. Šios statybinės medžiagos klodai slypi po 1-1,25 metro storio priemolio apnašu. Prie Petrašiūnų dolomito klodo storis pasiekia net 7,5 metrų. Medžiaga atpalaidojama sprogdinimo būdu. Dolomitai daugiausia vartojami statybų paragražinimams. Lietuvos dolomitas laikomas atsparaus už Estijoje randamas šios rūšies uolienas. Manoma, kad per 20 metų visi Lietuvos dolomitai bus jau išskasti.

• Dail. K. M. Čiurlionio paveikslo "Ramybė" originalas buvo neseniai užtiktas vienoje privačioje galerijoje Maskvoje. Tai vienas iš 70-ties ieškomų Čiurlionio paveikslų - originalų.

• Lapkričio 17 d. Vilniaus "Tiesoje" randama žinia, kad šiuo metu trisdešimtyje aukštųjų mokyklų, esančių Sovietijoje, mokosi 347 Lietuvos studentai.

• Jauniausias mokslų daktaras okup. Lietuvoje skaitomas Zenonas Rudzikas, 32 metų amž., apgynęs atomų spektrų teorijos disertaciją.

• Švento ežeras, Smalvų miškų puošmena, iki šiol pasižymėjo nepaprastu vandens gelmių skaidrumu. Galima buvo matyti kiekvieną ežero duburėlį ir net lydeką skaičiuoti. Tačiau paskutiniu metu pravedus apylinkėje

neapdairią meloraciją, ežero vanduo pradėjo sparčiai slugti ir ežeras nuo miško atsitraukė visą 200 metrų. Zarasiškiai labai rūpinasi, kad gražusis ežeras būtų išsaugotas.

• Lietuvoje yra tik vienas gamtos rezervatas - Žuvintų. Yra dar 100 gamtos draustinių, 194 seni parkai (daugiausia buvusių dvarų), 514 paminklinių medžių ir 94 geologiniai objektai (pav. dideli akmenys), saugojami 144 augalų rūšys, įvairūs paukščiai ir žvėrys.

"Sodyba" — medžio drožinys dail. Stasio Motūzo, kuris pagarsėjo lietuviškais medžio drožiniais. Jie randasi Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje, Anglijoje, Šveicarijoje, Amerikoje, Kanadoje ir tt. Net Baltieji Rūmai turi jo darbo kryželį. Septyniuose V. Vokietijos miestuose buvo suruošta jo darbų paroda. Stasys Motūzas vasario 4 d. sukaks 75 metus amž. gyvena V. Vokietijoje senelių prieglaudoje, kur randasi dar 12 lietuvių senelių. Visi lietuviai linki S. Motūzui sveikatos ir kad ilgai galėtų dirbti tėvynės labui. Yra kilęs iš Gruzdžių vals.

• Panevėžio tautosakininkai rinko Ramygalos apylinkėse istorinę ir tautosakinę medžiagą. Buvę užrašyta daugiau kaip tūkstantis įvairių tautosakos kūrinų - pasakų, dainų, priežodžių, mįslių. Kunigiškių kaimo gyventoja Apolonija Rasiulienė padainavo daugiau šimto senoviškų dainų. Ankščiau tokia ekspedicija buvo suruošta Upytės apylinkėse.

• Lietuvos kraštotyrininkai paruošė ir išleido stambų veikalą "Kernavė". Šioje knygoje aprašoma Širvintų rajono Kernavės apylinkės istorija, gamta, gyvenojų kultūra, butis nuo seniausiųjų laikų, taip pat ir kalbos bei tautosakos turtai.

LIETUVIAI PASAULYJE

• Prieš 21 metus Vokietijoje buvo pradėjęs eiti iš Lietuvos kilusių vokiečių laikraštis "Heimatsstimme" (Tėvynės Balsas). 1970 m. išlaidoms padaugėjus, jis buvo uždarytas. 1972 m. pradėtas leisti kultūros — informacijos pobūdžio leidinys "Die Raute" (Rūta). Jo iniciatorius ir atsak. redaktorius yra iš Šakių kilęs Albertas Unger.

• Belgijos lietuvių Bendruomenė praėjusiais metais paminėjo 25 metų sukaktį nuo lietuvių įsikūrimo Belgijoje. Prasidėjus imigracijai, į Belgiją atvyko apie 2000 lietuvių, kurių didžioji dalis dirbo anglies kasyklose, bet dėl sunkių darbo sąlygų išvažinėjo į kitus kraštus. Šiuo metu Belgijoje gyvena apie 300 lietuvių. Jų dvasiniais reikalais rūpinasi kun. Jonas Dainauskas. Lietuviai yra gerai susiorganizavę ir palaiko glaudžius santykius su lietuvių organizacijomis laisvame pasaulyje.

• Jubiliejinę lietuvių skautų stovyklą, skirtą 25 metų skautavimo Australijoje sukaktiui paminėti, įvyko Ingleburne, Sydnejaus apylinkėse, sausio 2 - 14 d. kuriai vadovavo paskn B. Barkus.

• Kino pasaulyje šiuo metu garsėja nauja žvaigždė - tai Zhivila Roche, turėjusi vieną pagrindinių vaidmenų garsiajame Peter

Brook "Vidurvasario nakties sapno" pastatyme ir šiuo metu viena iš Londono trupės Royal Shakespeare Company žvaigždė. Ji yra Živilė Šleikytė, gyvenusi su tėvais Toronte, prieš keletą metų studijavusi Paryžiuje ir laimėjusi stipendiją Londono Karališkojo Teatro Akademijon. E.

• Spalio 28 d. Detrote išrinkta nauja BALFo Centro valdybė, į kurią įeina: Marija Rudienė - pirmininkė, El. Armonienė - vicepirm. teisiųjų reikalų patarėja, Dalia Bobelienė - vicepirm., Jonas Jasaitis - vicepirm., kun. Anas Trakis - vicepirm., Alb. Dzirvonas - gen. sekr., Vita B. leišytė - protok. sekret., Kostas Čepaitis - išd., kun. Vaclovas Martinkus - direktorių tarybos pirm., A. Balūnas - narys. Į spaudos ir informacijos sekciją išrinkti: Vyt. Kasniūnas, Jz. Lukas, Ona Zailskienė, Em. Čekienė, Vl. Selenis.

• Brazilijos Lietuvių Kunigų vienybė laike PAL Kongreso, vasario 22-25 dienomis, Sao Paulo mieste kviečia bendrą lietuvių kunigų pasitarimą, į kurį kviečiami ir kitų kraštų kunigai atvykę į šį kongresą. Pasitarime numatoma svarstyti pastoracijos lietuvių tarpe klausimai. Visas temas nagrinės pasirošę paskaitininkai. Vienas iš paskaitininkų yra pavyestas Laiko vyr. redakt. kun. Augustinas Steigvilas.

KUN. PROSPERO BUBNIO TEISMAS RASEINIUOSE

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 1)

"1971 m. vasarą į Raseinius turėjo atvažiuoti vyskupas teikti Sutvirtinimo sakramentą. Rajono kunigai buvo gavę vyskupo nurodymą patikrinti sutvirtinamųjų tikėjimo žinias ir išduoti korteles.

Girkalnio parapijos klebonas P. Bubnys tikintiesiems pranešė, kad tėvai vaikus patikrinimui atvestų į bažnyčią. Tėvai taip ir darė, kol vieną dieną į bažnyčią neįsibrovė grupė Raseinių rajono vykdomojo komiteto atstovų. Radę bažnyčioje vaikus, belaukiančius kunigo, atstovai ėmė juos gaudyti ir per miestelį tempti į gaisrininkų būstinę; ten juos gąsdinimais ir grasinimais priverstė rašyti pareiškimus, jog kupingas Bubnys juos mokęs tikėjimo tiesų. Vaikai buvo taip prigąsdinti, jog net verkė, o kai kurie pasikiau net susirgo.

1971 m. lapkričio 12 d. Raseiniuose įvyko liaudies teismas. Dalyvauti teisme turėjo teisę tik pareigūnai ir liudininkai. Tikintieji stovėjo lauke už durų. Niekas nesitikėjo, kad kun. Bubnys bus nubaustas — juk jį valdžios pareigūnai užtiko egzaminuojant vieną vaiką, o kiti vaikai laukė savo eilės bažnyčioje. Tik tada, kai teismas išėjo pasitarti ir prie teismo būstinės privažiavo milicijos mašina, visiems pasidarė aišku — kun. Bubnys bus nušalintas. LTSR vardu teismas nusprendė pripažinti kun. P. Bubnį kaltu ir paskyrė vienerių metų bausmę, atliekant ją griežto režimo

lageryje. Perskaičius sprendimą kun. Bubnys buvo suimtas ir žmonėms verkiant išvežtas Lukiškio kalėjimą.

Dar prieš teismą kun. P. Bubnys parašė savo gynimosi kalbą, kurią čia ir pateikiame.

GYNIMOSI KALBA

Gerbiamas teisme, man tenka svarbi pilietinė pareiga pasisakyti svarbiu gyvenimo klausimu: ar esu kaltas dėl religijos mokymo? Čia kyla klausimas, ar religijos išpažinimas ir tuo pačiu jos skelbimas, yra esmėje blogas ir neleistas? Jei leistas, tai ar aš turiu teisę ir pareigą tai daryti?

Suvienytų tautų bendruomenė ir šalies konstitucija pakilo aukščiau viduramžių galvosenos dėsnio, — kieno valdžia, to ir religija, pripažindamos sąžinės laisvę. Pripažindamas nusikaltimų religijos mokymą, aš nusikalsčiau per ilgus amžius žmonijos sunkiai pasiektai žmogaus sąvokai ir dvasinei pažangai. Aš gerbiu tėvų teisę patiemis nuspręsti ar jų vaikai turi būti religingi ar ne. Jie patys atvedė savo vaikus religinių žinių patikrinimui. Niekam nebuvo nustatyta diena, kada kas turi atvesti savo vaikus. Taupant darbo žmonių laiką, buvo taikomasi prie vienintelio per Girkalnį kursuojančio autobuso. Aš nesistengiau tyčia nesiskaityti su pareigūnais ir jų reikalavimais.

Be pareigų valstybei, aš, kaip kunigas ir klebonas, turiu parei-

gų religijai ir Bažnyčiai, įpareigojančių mano sąžinę.

Kunigo esminė, paties Kristaus uždėta pareiga yra: skelbti Evangeliją, mokyti tautas ir dalinti Dievo malones teikiant sakramentus. Jei tarybų valdžia dar galutinai neuždarė Kunigų seminarijos, kurioje mokosi bei studiuoja tikėjimo dalykus, tai ji sutinka, kad tos žinios būtų panaudotos tikėjimo mokymui. Per šventinimus kiekvienas kunigas įsipareigoja pačiam Dievui, o per vyskupo duodamą paskyrimą gauna Bažnyčios nuostatai tvarkomą įsakymą, mokyti ir pašventinti Dievo Tautą. Taigi jis, sąžiningai elgdamasis, negali neskleisti ir nemokyti religijos, anot apaštalo Šv. Pauliaus: "... Vargšai man, jei aš neskelbčiau Evangelijos" (I Kor. 9, 16). Tėvai taip pat turi teisę mokyti savo vaikus religijos. Jei jie savo lėšomis išlaiko kunigą, tai ar kunigas turi teisę atsisakyti patarnauti tėvams tuose dalykuose? Kokia atrodytų nesąmonė, turint teisę ir turint priemones, uždrausti jomis pasinaudoti? Tai būtų panašu į leidimą žmogui turėti rankoje plaktuką, bet versti jį vinį kalti kumštimi. Toks reikalavimas neatitinka sveiko proto sprendimų, todėl nenuostabu, kad daugumai žmonių yra visai nesuprantamas.

Jei jau kiekvienas padorus žmogus neturi būti abejingas tiesos ir doros dalykams, tai tuo labiau neturi tylėti kunigas, ku-

riam per Kristų leista pažinti dieviškoji tiesa. Nes neduota žmonėms kito vardo po dangumi, per kurį mes turime būti išgelbėti, kaip tik Jėzaus vardas (plg. Apd. 4, 12). Kristaus mokslas yra žmonijos kultūros ir gėrio pagrindas. Kiek protingoji būtis yra aukščiau už neprotinąją, tiek dvasinė kultūra vertesnė už materialinę. Žmonių įstatymus keičia laikas ir vieta, ir jie darosi priešingi tiems, kurie buvo anksčiau. Kristaus įstatymai yra paremti pačia žmogaus prigimtimi, ir nesiliaus buvę, kol žmogus gyvena. Kristaus istorija nesibaigė mirtimi ant kryžiaus. Jis amžinai gyvas. Tai liudija ir čia ši diena. Jis ateina, kaip pažadėjo, neveluodamas, su didele galybe ir didenybe, kaip tas, kuriam atiduota visa valdžia danguje ir žemėje. Jam priklauso ir visi tikintieji, ir visi bedieviai, kiek tik jų bebūtų. Jo vėtyklė yra jo rankoje, ir jis atskirs pelus nuo grūdų.

To akivaizdoje sąžinė verčia mane nuogaštauti ne dėl "nusikaltimo", kad vaikus mokiau tikėjimo tiesų, bet dėl apsileidimo taip svarbias pareigas vykdant, nes sudėjus visą kaltintojų apskaičiuotą laiką, kiekvieno vaiko tik būtiniausių žinių (Pirmajai Komunijai) patikrinimui, neišėjo nė po 10 minučių. Tad ar galima kalbėti apie mokymą?

Mano vienintelis pasiteisinimas - tai per trumpas laikas iki vyskupo atvykimo į Raseinius. Aš negaliu sau priskirti nei nuopelnų pas Dievą, nei kaltės prieš įstatymus.

Jei šiandien man reikia viešai

pasakyti ar mokiau religijos, tai aš negaliu to išsiginti ar apgaillestauti, nes tai reiktų sąžinės kreivumą ir Kūrėjo teisių nepaisymą dėl žmonių įstatymų. Jei žmonių įstatymai nesiderina su Kūrėjo duotais prigimties įstatymais, tai ne prigimtis klysta, bet žmonių supratimas; o dėl to žmonės kenčia ir kentės, kol apsižiūrės, kur padarė klaidą, nukrypdami nuo Kūrėjo plano.

Šią iškilmingą man, žemės dulkę, paskirtą valandą aš negaliu išsižadėti mus mylinčio Jėzaus, raginančio netrukdyti mažutėliams ateiti pas Jį. Aš noriu pasakyti: Tebūnie garbė Jėzui Kristui!"

Praslinkus mėnesiui po nuteisimo, 1971 m. gruodžio 9 d. Aukščiausias teismas patvirtino Raseinių liaudies teismo sprendimą.

Girkalnio ir kaimyninių parapijų tikintieji, skaudžiai pergyvendami dėl padarytos kunigui skriaudos, nusivylę vietine valdžia, kreipėsi pareiškimu į TSRS generalinį prokurorą.

TIKINČIŲJŲ PAREIŠKIMAS

Tame pareiškime tikintieji rašo: "Kunigo "kaltė" buvo ta, kad jis sąžiningai ėjo savo pareigas: padėjo tėvams paruošti jų vaikų Pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimui. Mes nenorime tikėti, kad čia nebuvo klaidos. Juk mūsų Konstitucija garantuoja religijos ir sąžinės laisvę, o Lenino dekretas dėl Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės sako: "Piliečiai tu-

(nukelta į 3 puslapį)

Moksias + Menas + Literatūra

Klaipėdos krašto prijungimui - 50 metų

Viso laisvojo pasaulio lietuviai šiais metais iškilmingai mini Klaipėdos miesto ir Klaipėdos krašto prijungimo sukaktį prie savo motinos Tėvynės Lietuvos. Tai įvyko lietuvių patriotų pasišventimu ir drąsa 1923 metais sausio 15 d.

KLAIPĖDOS KRAŠTO RIBOS

Klaipėdos kraštas yra 145 km. ilgio ir 20-30 km. pločio Nemuno žemupio dešiniajame krante, jo deltoje ir pajūryje, apimantį ir Kuršių marių šiaurinę dalį iš viso 2848 kv. kilm. su 154.700 gyventojų (1939 m.).

Klaipėdos krašto Baltijos pajūris turi platų lygų, švaraus smėlio paplūdimį, jūros pakraštis negilus, su kietu smėlingu dugnu, kopos apaugintos pušėmis. Pajūrio vasarvietės: Nemirseta, Giruliai, Smiltynė, Juodkrantė ir Nida.

Prie Kuršių marių gyvena žvejai kaimuose (gatvinių tipo), o krašto ūkininkai - vienkiamais. Vokiškoji administracija, siekdama suvokietinti grynai lietuvišką kraštą, vienur kitur apgyvendino vokiečių kolonistų, kurie tačiau neturėjo ryškesnės įtakos gyventojų tautinei sudėčiai. Krašte buvo nemaža dvarų, kurie priklausė beveik išimtinai vokiečiams. Gana žymus skaičius (per 24%) kultūriškai suvokietėjusių lietuvių, gyventojų surašymo metu, užsirašydavo ne lietuviais ir ne vokiečiais, bet "klaipėdiečiais", nors tokios tautybės iš viso nėra.

Užmario žvejai daugiausia yra kuršiai (viena lietuvių gentis), o miestuose vyravo vokiškasis elementas, tačiau miestai nepriklausomybės laikais nuolat lietuviėjo. Dabartinė okupacinė valdžia stengiasi Klaipėdos kraštą surusinti prigabendama didelį skaičių rusų kolonistų. Klaipėdiečiai daugumoje yra evangelikai.

sudarė trys apskritys: Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių.

KRAŠTO ISTORIJA

Klaipėdos vardas. Kalbininkas Būga vardą veda iš kuršiško žodžio *klaips* - duona (Kupiškyje - kliepas - didelis duonos gabalas), ir *ėsti* - *Klaips-ėsti* - duonos ėdėja - *Klaipėda*. J. Endzely-

Senuose raštuose yra minima pavardė *Klaipėdaitis*, neabejotinai rodo buvus pavardę *Klaipėda*, kuri yra išriedėjusi iš sudurtinio daiktavardžio "klaip - pėda", "kuris pėdas klaipo" t.y. kleivys, klišis, klaipas. Vadinasi, tai yra pravaradinė pavardė. Lygmenį turime rytiečių pavardėje *Kaušpėda*, kuri yra taip pat pravaradinė, žmogus pavardžiuta dėl jo keistų ar nenormalių kojų pėdų. Vokiečiai *Klaipėdą* ir *Nemuną* vadiną *Memel*, tuo tarpu *Klaipėda* neguli ant *Nemuno* kranto, bet prie upės *Dangės*, taigi irgi nėra tikslumo.

Klaipėdos atsiradimas. Archeologinių duomenų tyrimai rodo, kad dar keliasdešimt metų prieš Kristaus gimimą toje vietoje buvo gyvenama. Gyventojai mokėjo iš gintaro ar įvežamo stiklo ar kitų medžiagų gaminti lietuviška ornamentika papuoštų verpstelių, tinklams megzti šaudyklų, segių, apyrankių ir kt. Prekiauta su Romos imperija: rasta romėniškų diržų, pinigų bei arabiškų monetų VIII - X amž. normanų - vikingų laikais ši vieta buvo normanų lankoma ne tik prekybos, bet ir užkariavimo ir plėšimų tikslais. Kad apsiginti nuo jų gyventojai statė sutvirtinimus, jų tarpe ir *Klaipėdą*. Kuršų vyskupo žiniomis *Klaipėda* buvusi ne žvejų kaimelis, bet didesnė gyvenvietė su pilimi.

Klaipėdos pilis buvo svarbi strateginė vieta lietuviams, nes iš čia jie lengvai galėjo pulti vokiečių ordenus, gi abiem ordeno šakom trugdė susijungimą (dabartinės Prūsijos ir Latvijos žemės). Visą laiką ordenas stengėsi prištartinti prie *Klaipėdos* pilies ir pastatyti savo sutvirtinimus. Tačiau priešui lizdai tuojaus buvo žemaičių sunaikinami. Tik 1252 m. jiems pavyko pastatyti ažuolų, akmenų ir plytų stiprią kelturkampe pilį tarp Kuršių marių ir *Dangės* įtako. Lietuviai nuolat stengėsi sunaikinti ją. Jiems kartais pavykdavo ją dalimi išgriauti, bet ordenas gaudamas pagalbą iš Vakarų, ją tuojaus atstatydavo. Lietuvos valdovai *Mindaugas*, *Gediminas*, *Algirdas*, *Kęstutis* ir *Vytautas* kovojo su ordenu už *Klaipėdos* pilį ir kraštą. Šių kovų zenitas buvo didysis *Žalgirio* mūšis (1410 m.) sustabdęs galutinai Ordeno veržimąsi į rytus. Sekė *Torunės* taika. Joje *Vytautas* reikalavo sau tarp kitko ir *Klaipėdos* pilies ir teritorijos. Atmintini *Vytauto* žodžiai: "Prūsai yra taip pat mano protėvių žemė ir aš jos reikalausiu iki pat Uosos; nes ji yra mano tėvų palikimas". Tačiau sekančiose derybose (1422 m.) *Klaipėda* atiteko Ordenui, gi *Vytautas* gavo *Žemaičius* ir priėjimą prie *Jūros ties Palanga* Ordenui išnykus, *Klaipėdos* kraštas atiteko *Brandenburgo Hohencolernams*, kurie jį valdė iki 1918 m.

Žavingas Klaipėdos krašto vaizdas — smėlio kopos prie Nidos.

Klaipėdos krašto ribos: pietuose — *Nemuno* žemupis, vakaruose — *Kuršių* marios, ir *Baltijos* jūra, o šiaurėje ir rytuose — toji linija, kuri buvo nustatyta dar *Melno ežero* taika (1422 m.) ir kuri, ligi Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo (1918 m.) skyrė *kaizerinę Vokietijos* ir *carinės Rusijos* valdomas lietuviškas žemes. *Klaipėdos* kraštą

nas šį vietovardį gretina su latviškuoju - *klajš* - atviras, lygus ir *pėda* — žemės gabalas. Tuo būdu pirminė prasmė būtų "atvira, lygi žemė". Šio išvedžiojimo trūkumas yra, kad latviškas ir lietuviškas žodis "pėda" tereiškia tik kojos pėdą ir pėdsaką, o ne žemę ar lygumą. Įtikimesnis atrodo *J. Gerulio* spėjimas, kad *Klaipėda* yra *asmenvardinės* kilmės.

KUN. P. BUBNIO BYLA (atkelta iš 2 pusl.)

ri teisę mokyti ir mokyti religijos savo iniciatyva". Mūsų klebonas mokė savo iniciatyva: jis juk nėjo vaikų mokyti į mokyklą — patys tėvai juos atvedė.

Na, o jei kunigas ir mokė vaikus nevogti, neišdykauti, gerbti tėvus, mylėti artimą — argi tai nusikaltimas?

Atėistų ir valdžios sauvaliavimas mus, tikinčiuosius, labai įžeidžia ir pažemina, nes tokia prievarta parodo tikinčiųjų nelygiateisiškumą su netikinčiaisiais.

Mes jus prašome neleisti tokio sauvaliavimo, kai pažėdžiamos mūsų, tėvų, teisės į savo vaikus. Prašome sąžinės laisvės ir lygių teisių, kaip yra žadėjęs *Leninas* ir kaip skelbia tarybinė Konstitucija.

Prašome išleisti katekizmą, kad turėtume iš ko mokyti savo vaikus.

Prašome kunigams leisti bažnyčioje vaikus mokyti tikėjimo tiesų — laikyti *Lenino* dekreto.

Taip pat prašome jūsų pagalbos, kad kun. P. Bubnis būtų paleistas iš kalėjimo.

P. S. Po šiuo pareiškimu pasirašė 1344 Raseinių raj. tikintieji, jų tarpe 570 — iš *Girkalnio* parapijos, 43 parašų lapai pridedami prie šio pareiškimio.

ELTA

PABĖGĖLŲ SUSIGRAŽINO JĖGA

Netoli *Gotlando*, *Baltijos* jūroje, tarptautiniuose vandenyse, grasinant ginklu, sovietų karinis laivas sulaukė danų žvejų tralerį ir, padaręs krata, pagrobė iš ten oasislėpusį bėglį. Danų žvejų tralerio kapitonas *B. Larsen* paspauskėjo danų spaudai: "Mes išgirdome pagalbos šauksmą, ir iš motorinio laivelio pasiėmėme į savo tralerį pabėgėlį. Jis sakėsi bėgęs į *Svediją*, bet po 21 valandos plaukiojimo jūroje netekęs orientacijos. Po pusvalandžio artumoje pasirodė sovietų karinis laivas, mus sulaukė ir paklausė, ar mes čia neturime paslėpę pabėgėlio. Aš paneigiau, bet pabėgėlio laivelyje jie atrado pasą, ir rusų jūrininkų vadas įsakė keturiems ginkluotiems jūrininkams padaryti mūsų laive krata. Jie surado pabėgėlį ir grasindami mums ginklais, jį išsivedė". Danų Užsienio reikalų ministerija dėl jų laivo darytos kratos yra pareiškusi protestą. Jų laikraščiai rašė, kad pabėgėlis buvęs aukšto rango *Sovietų Sąjungos* armijos pareigūnas.

ENTUZIASTINGAI PAGERBĖ SAVUOSIUS SPORTININKUS

Kaip praneša okup. Lietuvos spauda, naujieji *Vilniaus* sporto

rūmai rugsėjo, 30 d. vos sutalpino *vilniečius*, susirinkusius pagerbti XX pasaul. olimpiados *Muenchene* dalyvių — *V. Cesiūno*, *M. Paulausko*, *N. Sabaitės*, *A. Baranovo*, *R. Bitės*, *K. Šapkos* ir jų trenerių. Pagerbtuvėse tūko 800 metrų bėgime sidabro medalį laimėjęs *Nijolės Sabaitės*, nes ji tą dieną turėjo savo vestuves, bet "susirinkusieji negailėjo plojimų, kai tik buvo tariamas šios tikros žaidynių didvyrės vardas".

• Lietuvos *Varšuvos* Mokslų Akademijoje įvykusioje parodoje buvo išstatyta apie 500 mokslinių knygų. Didžiausio lankytojų dėmesio susilaukė lenkų ir lietuvių kalbomis išleistas *Ad. Mickevičiaus* *Kaune* skaitytų paskaitų santraukos, *M. K. Čiurlionio* ciklo "Pasaulio sutvėrimas" albumas, nes šie darbai yra sukurti *Varšuvoje* 1905 m. Lenkus taip pat domino dail. *S. Krasausko* iliustracijų ciklas *Šekspyro* sonetams.

• Čikagos aukštesnioji lietuvinė mokykla 1972 metais išleido 21-ą absolventų laidą.

• Laike paskutiniųjų 10 metų, pragyvenimas *Urugvajuje* pakilo 457 nuošimčius.

* Kai tėvynė pavojuje, niekas tada neturi teisių — visi turi tik pareigas.

Vindenbruch.

KLAIPĖDOS PRIJUNGIMAS

Atsistačius Lietuvos Nepriklausomybei *Klaipėdos* kraštas neįėjo į jos teritoriją. 1919 m. a'iantai — *Prancūzija*, *D. Britanija*, *Japonija* ir *Italija*, susirinko *Versalyje* derėtis su nugalėta *Vokietija*, ten buvo ir Lietuvos delegacija, reikalaujama, kad Lietuvai būtų priskirtos visos lietuvių apgyventos žemės, atsiet, *Mažąją Lietuvą*. Patys to krašto lietuviai irgi buvo aktyvūs įvairiais būdais keldami Lietuvos reikalą, kreipdamiesi į taikos konferenciją. Taikos konferencija pripažino *Klaipėdos* kraštą Lietuvai, bet jo neprijungė prie Lietuvos, o paliko savo dispozicijoje.

Dėl *Klaipėdos* krašto varžėsi tuo metu trys valstybės: *Vokietija*, norėjusi atsiimti visas prarastas žemes, *Prancūzijos* - *Lenkijos* sąjunga, siekusi prijungti kraštą prie *Lenkijos* ar bent palikti jį laisvu miestu ir *Lietuva*, siekianti prijungti prie savo teritorijos lietuviškas sritis. *Prancūzija* ir *Lenkija* stipriai spaudė *Lietuvą*, kad ji išsižadėtų *Vilniaus* už tai siūlydami *Klaipėdą*. *Steigiamasis Seimas* šiam spaudimui nepasidavė ir reikalavo savo teisių į *Kl. kraštą*.

Nuo 1920 m. *Klaipėda* buvo valdoma aliantų — joje viešpatavo *prancūzų kariuomenė* ir *generolas Petisnė*, kuris stengėsi kraštą vesti lenkų - *prancūzų* pagėidaujama kryptimi.

Krašto ekonominė padėtis smarkiai blogėjo. Vietos lietuviai ėmėsi iniciatyvos, Š'utėje susidarė *Vyriausios* M. Lietuvos gelbėjimo komitetas, kuris 1923 m. I. 9 d. išleido manifestą, pranešdamas, kad paėmė valdžią *Klaipėdos* krašte, atstatė buv. *Direktoriją* ir paskyrė jos pirmininką *E. Simonaitį*. *Mažosios Lietuvos* sukilėliai, padėdami *Didž. Lietuvos* savanorių, užėmė visą kraštą, kuris pasidavė be pasipriešinimo, išskyrus tik patį *Klaipėdos* miestą, kuriame komisaras *Patisnė* su kariuomene ir milicija mėgino priešintis. Tačiau sukilėliai šį pasipriešinimą lengvai palaužė ir jau 1923 m. sausio 15 d. užėmė miestą. *Aliantai* išsivedė atsiuntė keletą karo laivų, *Lenkija* grasino katu, tačiau karinių veiksmų neįvyko. M. Lietuvos komitetas priėmė reikšmingą deklaraciją, prašydamas autonominiu pagrindu įsijungti į Lietuvos valstybę. 1923 m. I. 24 d. Lietuvos seimas priėmė rezoliuciją sveikinančią *Klaipėdos* krašto gyventojus ir jų norą įsijungti į Lietuvos respubliką.

Prijungus *Klaipėdos* kraštą prie Lietuvos, jo ekonominė padėtis pagerėjo, o *Lietuva* atgavusi uostą nukreipė visą savo prekybą šia kryptimi.

Klaipėdos kraštas buvo atplėstas nuo Lietuvos *Hitlerio* 1939 m. kovo 23 d. o 1944 m. po sunkių kovų sovietai paėmė miestą ir prijungė jį prie okupuotos Lietuvos, *Klaipėda* šiuo metu yra labiausiai rusais apgyvendintas miestas Lietuvoje.

O. K.

Sekmadienio Dimečiai

VAIKO, MOTINOS IR TĖVO ŠIRDIS

Vienas garsus vokiečių mintytojas vyskupas Grau yra pasakęs, kad žmogus savyje privalo visuomet pasilikti vaiku santykių su Dievu, turėti motinos širdį santykiuose su silpnais ir tėvo bei vyro širdį gyvenimo kovoje.

VAIKO PAPRASTUMAS

Vaikas pasižymi dideliu paprastumu ir natūralumu: čia jis verkia, čia vėl šypsosi, pamiršdamas skausmus ir visus nemalonumus. Mes suaugę komplikuojame sau gyvenimą, nes nepamiršame pamiršti ką kitas pasakė, ką kitas padarė, gyvename neramūs, nes gyvename su problemomis, niekada negalėdami pamiršti ką kiti pasakė ar padarė.

O vis dėlto apsimokėti pasimokyti iš vaikų, palikti vsi vakarykštės dienos problemas. Pats Kristus mokina: "kiekvienai d'ena užtenka jos rūpesčių..." Kam rūpintis tuomi, kas jau praėjo ir negrįš daugiau, velyk galvoti ir veikti, kas šiuo momentu yra svarbiausia.

Vaikai taip pat niekada negalvoja, kas bus rytoj, nes gerai žino, kad tėvai pasirūpins rytojaus diena: valgiu, drabužiu ir kitais dalykais. Lygiai turėtume galvoti apie Dievą, kuris parūpins mums kas bus reikalinga rytojui ir nesukti sau per daug galvos, kas bus rytoj.

MOTINOS GAILESTINGUMAS

Kiekvienai motinai yra prigimta, kad ji turi jautrią širdį dėl kito, ypač dėl savo vaiko, visada pasiruošusi dovanoti ir atleisti. Už tai motinas visi gerbia ir myli.

Kiekvienas žmogus gali pasimokyti iš motinos širdies švelnumo ir užuojautos. Pasaulis yra gražus ir jaukus, kai prie šono plaka motiniška širdis. Pasauliui reikia švelnios širdies žmonių, labiau negu narsių karių, nes motiniškos širdys padaro gyvenimą tikrai prasmingą.

Sventieji pasižymėjo dideliu švelnumu. Pasakojama, kad Dievo tarnas vysk. Jurgis Matulaitis buvęs toks malonus ir švelnus net su savo priešais, kad tie likdavo nugalėti jo gerumo ir švelnumo. Ir mes galime tokiomis žmonėmis tapti, jei turėsime motinišką širdį.

TĖVO DIDVYRIŠKUMAS

Visų tautų istorijos yra pilnos vardų didžiųjų vyrų, kurie savo didele išmintimi, savo narsumu ir patvarumu yra nusipelnę didvyrio

titulo, pavyzdžiui Vytautas Didysis, Adenaueris, Churchillis, John Kennedy ir kiti. Apie jų išmintį, patvarumą ir narsumą kalba visas pasaulis.

Tačiau yra kitų didvyrių, apie kuriuos mažai kas kalba ir rašo, tai pilko gyvenimo didvyriai, pasiaukoję dėl kitų labo, kaip pavyzdžiui; mūsų savanoriai, mūsų tautos kūrėjai, misijonieriai ir kiti.

Dievo Tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis miręs 1927 m. sausio mėn. 27 d. Jo beatifikacijos byla eina pirmyn.

Kiekvienas žmogus gali tapti savo aplinkoje tokiu didvyriu, jeigu tikrai jis mokės pasiaukoti dėl kitų labo. Tokių kasdieniųjų didvyrių reikia mums ypač svetimoje šalyje, kur vyksta nutautėjimas, nukrikščionėjimas.

Todėl visada turime būti paprasti ir nuoširdūs kaip kūdikiai. Ypač santykiuose su Dievumi, geros ir meilios širdies kaip motinos ir tvirti savo pasiryžimuose bei pastovūs savo darbuose kaip didvyriai.

Mūsų tauta tokių žmonių yra davusi ne šimtais, bet tūkstančiais, tokiomis galime ir mes tapti, tokie žmonės pakelia tautą, pakelia visą žmoniją nuo žemės purvo aukščiau.

kun. Augustinas.

IŠ VISUR

• **Avellanedos burmistras**, pagerbiant pirmąjį Pineyro kleboną Padre Jose Lamanną, specialiu dekretu pavadino jo vardu gatvę buv. Domingues (tarp Rivadavia ir Martinica). Kunigas Lamanna išdirbo šioje zonoje 45 metus, pasižymėjo savo aktyvumu ir humanišku, pastatė tris bažnyčias, įsteigė darbininkų organizaciją ir savo darbu prisidėjo prie tos vietos progreso.

• **Rugpjūčio 27 d. Šeduvoje** staiga mirė kun. Juozas Ražanskas, Pakruojo klebonas ir dekanas Buvo gimęs 1910 m. Kunigu išventintas Kaune 1935 m. Jo laidotuvsė dalyvavo vysk. L. Povilonis, 116 kunigų ir minios tikinčiųjų.

• **Ruandos valstybėje**, Afrikoje, katalikų tikėjimas labai gerai vystosi. Skaitoma, kad 100.000 naujų tikinčiųjų įsijungia į Katalikų Bažnyčią per metus. Praeitą vasarą buvo išventinti 8 nauji kunigai afrikiečiai, su tuo susidaro 155 kunigai misijonieriai vietiniai ir 232 misijonieriai užsieniečiai. Pirmieji misijonieriai atvyko į Ruandą 1900 metais. Jų darbo vaisiai yra labai gražūs: šiuo metu Ruanda turi 1.800.000 katalikų, iš viso gyventojų yra 3.600.000.

• **1974 m. Saltoje** įvyks Argentinos Eucharistinis Kongresas.

• **Buenos Aires arkivyskupija** išleido dekretą, kuriame sakoma, kad visoje Argentinoje tikintiesiems neleidžiama priimti šv. Komunijos į rankas.

KELIONĖ PO ŠIAURĖS AMERIKA

(rašė iš pr. Nr.)

LIETUVIŲ VASARVIETĖSĖ

Dideliais žingsniais bei moderniomis priemonėmis plečiantis kultūriniam gyvenimui ir kaskart gerėjant susisiekimui, ne tik didesnės lietuviškos organizacijos, turi gražias vasarvietes prie jūros, bet, jų turi kiekvienas amerikonas ar Š. Amerikos gyventojas. Nuo jų neatsilieka ir lietuviai, tai pastebima net pas tuos, kurie prieš 10 metų išvykę iš Argentinos, jau spėjo įsigyti Union Pier, Michigan ar kitose gražiose apylinkėse, ramaus poilsio vietas.

Union Pier yra tarsi lietuviška Palanga, joje vasarą yra pilna lietuviško krykštavimo. Kiekvieną sekmadienį čia ruošiamos lietuviškos pamaldos, kurias rūpestingai atlieka T. Jėzuitai, yra ruošiami šokiai bei įvairiausios pramogos, čia matosi vasarnamiai su grynai lietuviškais vardais: Bakužė, Dubysa, Tulpė, Daina, Venta, Rasa ir visa eilė kitų lietuviškų vardų. Tokių vasarnamių priskaitoma šiame krašte virš šimto.

Į šią vasarnamių vietovę būvau p. Adomo Jankausko ir jo šeimos keletą kartų nugabentas. Union Pier tai tik viena iš daugelio vietovių, kur lietuviai turi savo poilsio namus.

Į Antioch, Ill., ir Viscansin gražiausias vietas, kuriose nuolat gyvena nemaža lietuvių, o ypač didelis skaičius Chikagos lietuvių

PIJUS GUDELEVIČIUS.

turi savo vasarnamius, mane nugabeno Stasys ir Sofija Jurkūnai. Čia gražiai pavaišinti jų brolienės Apolonijos ir Stasio Berkelius, leidomės lankyti Antioch lietuvių, kurie tarp žavių upių bei ežerų turi savo nuosavius gražius ūkius, vilas ar vasarnamius. Juos aplankę nuvykome į Viscansin

Svečiuose pas p. Berkelius, Viscansin valstijoje. Iš k. Stasys Jurkūnas, Sofija Jurkūnienė, Apolonija Berkelienė, Stasys Berkelis ir Laiko atstovas Pijus Gudelevičius.

valstiją, Kenosha miestą. Čia klebonauja Argentinos lietuviams gerai pažįstamas kunigas Stasys Saplys MIC., naujoji, kiek toliau nuo miesto centro pastatytoje parapijoje Tos vietos lietuviai ir daugelis kitų vietų, labai gražiai

mane priėmė ir nuoširdžiai parėmė Laika, už ką per šias eilutes iš širdies dėkoju.

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIAI

Š. Amerika susideda iš virš 50 valstijų, turinčių virš 7 su puse milijonų kvadr. kilometrų. Šis žemės plotas užsėtas miestais ir miesteliais, kuriuose apie milijonas lietuvių emigrantų ar lietu-

kontinentą, kuriame ekonominiams gerbūvis kasmet vis kilo, o drauge gerėjo ir mūsų tautiečių gyvenimas. Tai teko aiškiai pastebėti, lankant pažįstamus lietuvius. Man teko apkelti ko ne visas Šiaurinės Amerikos valstijas ir visur stebėjau lietuvių privatinį — ekonominį gyvenimą bei jų istoriją ir lietuviai su visu nuoširdumu supažindino mane su nuveiktais darbais ir dabartiniu veikimu.

Kiekvienas miestas ar miestelis, kuriame gyvenama lietuvių, turi savo parapijas, klubus, organizacijas. Lietuviškų parapijų priskaitoma Š. Amerikoje apie 115, vien tik Čikagos mieste jų yra 13 (ankščiau buvo daugiau, bet dabar sumažėjo). Kiekvieno miesto ar miestelio lietuvių kultūrinis gyvenimas turi savo istoriją kurią, dažnu atveju įvairių sukakčių proga, išleidžia puikiais, iliustruotais leidiniais.

LIETUVIAI NUOŠIRDŪS - AUKOTOJAI

Žvelgiant į šimtus pastatytų bažnyčių, salių, mokyklų, ligoninių bei įvairių įvairiausių lietuviškų įstaigų pastatus, matai koks didingas ir produktingas buvo ir yra Š. Amerikos lietuvių gyvenimas. Kad ir nedidelis kurio miesto lietuvių vienetas suenka ir išleidžia šimtus tūkstančių dolerių įvairioms statyboms bei lietuviškų įstaigų išlaikymui. Jautrus yra JAV lietuviai saviems lietuviškiems reikalams ir tam tikslui gausiai aukoja. Vien tik velionis kun. Ben. Sugintas Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje ir

lietuviškai Saliziečių gimnazijai Italijoje vienas surinko virš 130.000 dolerių, o tokių reikalų ir rinkėjų yra daug: patatytos lietuviškos koplyčios Vašingtone ir Romoje, sušaukti du Jaunimo Kongresai, dainų ir šokių šventės, lietuviškos operos pastatymai, lietuviškos mokyklos ir tt. Nors daug lietuvių aukoja, bet nepavargsta, atsiradus kokiam opiam reikalui, vėl atidaro savo piniginę, nors pinigams užlirbti turi gana smarkiai pasidaruoti. (bus daugiau)

Ivairios žinios

GYDYTOJŲ PATARIMAS

Žmogaus apatiniai skalbiniai ir lovos baltiniai prisiliečia prie odos, todėl jie turi būti minkšti, praleisti kūno iškvėpuojamą orą ir sugerti prakaitą. Krakmolinti baltiniai yra šiurkštūs ir kieti, erzina odą, jie nesulaiko prakaito išgaravimą, blogai praleidžia orą ir pabrinksta nuo drėgmės. Todėl apatinius ir lovos skalbinius krakmolinti nereikia — nėra sveika. Galima krakmolinti staltieses servetėles, užuostais ir kt.

• **Poetė Marija Saulaitytė**, žinomo veikėjo ir Pas. Jaunimo Sąjungos pirmininko, kun. Ant. Saulaičio sesuo, rugsėjo mėn. pradžioje išvyko į Europą. Ji Vasario 16 gimnazijoje keliose klases dėstys lietuvių kalbą ir literatūrą, tos gimnazijos mokiniams iš JAV ir Kanados — anglų kalbą pagal šių kraštų programas.

IŠ BRAZILIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

V PAL KONGRESO PROGRAMA

Vasario 22 d. 10 val. pamaldos V. Zelinos bažnyčioje, 21 val. kongreso atidarymas Seserų Pranciškėčių salėje, kurio metu bus garbės prezidento kvietimas, kongreso komiteto garbės pirm. prel. P. Ragažinsko žodis, visų kraštų ir pagrindinių vietų sveikinimai, meninė programa. Koktelis Jaunimo Namuose.

Vasario 23 d. 10-13 val. sekcijų posėdžiai, 19 val. bendras posėdis su paskaita ir menine programa V. Zelinoje.

Vasario 24 d. sekcijos — 10-13 val. 20 val. bendras posėdis, meninė programa ir PAL. Kongreso uždarymas mieste.

Vasario 25 d. sekmadienį 15 val. katedroje pamaldos, padėjimas vainiko prie Ipirangos paminklo ir Kongreso vakarienė puota.

Yra nustatyta, jog bus penkių rūšių Kongreso dalyvių: 1. krašto ats-

toval, su teise balsuoti ir atlikti kitas pareigas, 2. Kongreso rėmėjai (paaukoję bent 300 kruzeirų), 3. svečiai atvykę iš kitų kraštų, 4. dalyviai iš Brazilijos, kurie nėra atstovai, 5. organizacinio komiteto nariai. Visi šie kongreso dalyviai gaus skirtingų spalvų ženklus.

Numatytos sekcijos: 1. Švietimo ir mokyklų, 2. Religinė, 3. Lietuvių Bendruomenės, 4. Profesinės, įskaitant ir kunigus, 5. Jaunimo.

M. Lietuva.

• Šiuo metu sausio 1 d. suėjo 25 metai kaip pradėjo eiti Brazilijos lietuvių savaitraštis "Mūsų Lietuva". Leidžia Tėvai Jėzuitai, Redaktorius — kun. J. Kidykas, administratorius — kun. J. Bružikas. Šiuos metus redakcija paskelbė "Mūsų Lietuvos" sidabrinės sukakties metais.

Nuoširdūs sveikinimai ir sėkmės ateityje.

Laikas,

ROSARIO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Rosario Liet. Bendruomenė gražiai paminėjo savo organizacijos veiklaus nario ir Reviz. komis. pirmininko Mato Klimo 80 metų sukaktį. Čia jį matome prie vaišių stalo. Olimpėja Klimienė piauna sukaktuvinį tortą.

MŪSŲ ŽINIOS

PAKRIKŠTYTA

Mariel Roxana Deveikytė, Bonifaco ir Adėlės Karpinskytės Deveikių dukra, gyv. Quilmes mieste pakrikštuyta liet. parapijos bažnyčioje gruodžio 31 d. 1972 m.

• Alicia Elizabeth Makarevičiūtė, Ed. Juozo Makarevičiaus ir E. Z. Garcia duktė, buvo pakrikštuyta liet. Aušros Vartų bažnyčioje 30 gruodžio 1972 m. Krikšto tėvai buvo Atilio Paladea ir Virginija Makarevičiūtė.

MIRUSIŲ PRISIMINIMAS

Prisimenant Bakšių, Baliukonų ir Mališauskų šeimų mirusius, sausio 13 d. lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos iškilmingos šv. Mišios, po kurių p. Tautelių namuose artimiesiems buvo su-ruošti turtingi pietūs, kurie užsitęgė iki vėlaus vakaro. Onos Baliukonytės Bakšienės giminės gyvena la-

bai plačiai išsiskleidę Buenos Aires apylinkėse.

• Elena Vašvidienė gavo liūdną žinią, iš Lietuvos, kad ten mirė jos sesutė Ksavera Kelpaitė Jonaitienė Pasvydų km. Smilgių par. Panevėžio apskr.

Mūsų ligoniai

• Bruna Navikaitė de Ossis del širdies negalavimu buvo paguldyta Sanatorio Nacional, 2a. salė 216, lankymo val. nuo 12 iki 18 val.

• Provizorius Vytautas Malėla, pagrindiniam sveikatos tyrimui ir analizams, išbuvo Fernandez ligoninėje 15 dienų. Juo nuoširdžiai rūpinasi dukra V. Survilienė su šeima. V. Malėla sausio 20 d. jau apleido ligoninę, randasi namuose.

• Antanas Ambrazevičius, ligoninėje Alvear, turėjo rimtą operaciją. Jau grįžo į namus, kur baigia sveikėti.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gdytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ktv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

LEONAS MUŠKETAS

Taiso ir derina pianus.
Perkant pianus padeda išrinkti.

P-je Monaco 4429 — Bs. Aires
T. E. 89-5845

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pastrūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 T. E. 243-5654

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

BERISSO

PALYDĖTI SENIEJI METAI

Gruodžio 30 d. Mindaugo draugija savo patalpose surengė senųjų metų atsisveikinimą. Draugijos pirmininkas pasveikino visus susirinkusius linkėdamas laimingų Naujų Metų. Susirinkusieji linksmai leido laiką palydėdami 1972-sius metus. Lietuviškos dainos skambėjo iki ryto. Dešras ir viščiukus skaniai iškepė Br. Marcinkevičius ir Luis Mikelaitis, salotus ruošė J. Stočkūnienė, stalus aptarnavo A. Pamperas, O. Bakanas ir kiti. Bufetininkas Pranas Strolia vaišino svečius su šalta sidra.

Svečias.

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

Mindaugo draugijos Valdyba yra nutarusi minėti Vasario 16 d. — vasario 25 d. sekmadienį. Tėvynės intencija bus atnašautos šv. Mišios, vėliau lunch su programa. Visi kviečiami gausiai dalyvauti toje braugiausioje mūsų tautos dienos šventėje. Programą paskelbsime vėliau.

LAIMINGOJI

Naujųjų metų proga vietos gairininkai padarė loteriją — rifus, kurių vienas fantas teko Mindaugo draugijos narei p. Bronėi Gabrielienėi — naujas gražus autas — kamioneta. Poniai Bronėi linkime laimingai važinėti

Kaimynas.

Už Mirusius

• Už a.a. Praną Baltakį bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje, š. m. vasario mėn. 11 d. (sekmadienį) 10 val.

Pamaldas užsakė ir kviečia atsilankyti draugus ir pažįstamus
S.L.A. C. Valdyba.

• Šv. Mišios už a.a. Prancišką Aukščionį, jo trijų metų mirties sukaktį atžymint, įvyks šv. Mišios š. m. vasario 17 d. 19 val. (šeštadienį) Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje.

Kviečia

žmona Sofija Aukščionienė ir duktė Sofija Baršauskienė.

• Šv. Mišios už Veroniką Jadvygą Juškiene, bus atnašautos sausio 28 d. 17.30 val. Berisso Maria Auxiliadora bažnyčioje.

Kviečia atsilankyti

Berisso Gyv. Rožančiaus D-ja.

Perku ir parduodu

VARTOTUS BALDUS

taip pat, porcelianinius daiktus, kristalus ir antikvarus (antigüedades)

T. E. 21-5254

Fabrikų statymas ir įrengimas. Metaliniai stogai.

MIKELAITIS S.A.C.I.F.I.A.
Calle 162 Nr. 744 (ex Habana)
Berisso — T. E. 6-1399

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Eva Danilevičiūtė Grubliauskienė 1972 m. gruodžio mėn. 24 d. per Kūčias Berisso mieste mirė, sulaukusi 70 metų.

Eva gimė Zapolių km. Luokės valsč. Telšių apskr. Argentinon atvyko 1929 m. 1933 metais iškėto už Stasio Grubliausko. Išdirbo apie 25 metus "Armuro" mėsos fabrike Berisse.

Giljame liūdesyje liko vyras Stasys Grubliauskas, švogeriš Jonas Bielskus ir sūnus Eduardo. Palaidota buvo Kalėdų dienoje La Platos kapuose.

Šv. Mišios už velionies sielą buvo atlaikytos sausio mėn. 11 d. 1973 metais, Maria Auxiliadora, Berisse.

† Stefanija Kairytė Valintienė mirė šių metų sausio 11 d. Velionė kilusi iš Glaudelių km. Alyzavos par. Vabalnikų valsč. Jos vyras mirė prieš 14 metų. Liūdesyje liko dvi dukterys: daktarė Adėlė Valintaitė ir Ana Valintaitė de Gongora ir žentas Gongora, du anūakai Daniel ir Fernando anūkė Analia, sūnėnas Adolfas Pečiūra su šeima, dukterėčia Kazimiera Hermačiuk su šeima ir kiti artimieji. Visą laiką gyveno Berisso mieste, paskutiniu laiku gyveno Tolosa vietovėje. Palaidota La Platos kapinėse. Išėkis ramybėje, miela kaimyne.

† Stasys Palukėnas, mirė Fiorito ligoninėje sausio mėn. 2 d. Gyveno gatvėje Lituania, V. Sastre, Temperley. Kaimynų sudėtinės šv. Mišios bus atlaikytos Aušros Vartų liet. bažn. š. m. vasario mėn. 4 d. 10 val. Platesnis nekrologas tilpo pr. Nr.

† Magdalena Galinaitytė Žmitravičienė, 80 m. amž. mirė sausio 9 d. Haedo ligoninėje. Buvo kilusi iš Naujininkų km. Pajevonio valsč. Vilkaviškio apskr. Argentinijoje nuo 1929 metų. Nuliūdime liko vyras Jonas Žmitravičius, broliai Jonas ir Jurgis Galinaičiai su šeimomis. Lietuvoje liko dar vienas brolis, o Vokietijoje sesuo. Palaidota Moron kapinėse.

† Jurgis Kučinskas, buvęs Lietuvos konsulas Argentinijoje, 94 metų amžiaus, mirė sausio 5 d. La Jarillas vietoje, Carlos Paz, Kordobos provincijoje. Palaidotas Carlos Paz,

kapinėse, šalia savo žmonos, Onos Draugelytės Kučinskienės, mirusios rugpjūčio 3 d. 1972 m. jų pačių įrengtame paneone - bovedoje. Velionis nuo rusų persekiojimo, turėdamas 18 metų, buvo pabėgęs į Prancūziją, kur dirbo aviacijoje. Įsteigus Lietuvos konsulatą pradėjo ten dirbti. Vėliau gavo pirmą paskirimą konsulu į Argentiną, kur išdirbo apie 10 metų. Prieš karą atsuktas grįžo į Lietuvą, bet nespėjus gauti naujo paskirimo, užėjo karas. Kučinskai, padedant konsului A. Barsanti, vėl galėjo pasiekti Argentiną. Pradžioje gyveno Banfielde, kur turėjo keletą nuosavybių, vėliau dėl sveikatos persikėlė į Kordobos prov. Ten turėjo keletą nuosavybių - didelį namą — chalet ir porą sklypų. Nepaliko nei testamentų nei giminų. Žmonos brolis ir seserys gyvena Š. Amerikoje ir Brazilijoje. Argentinijoje liko krikšto sūnus Jonas Čekanauskas su šeima.

† Vincas Pieteris, mirė La Platos ligoninėje 1973 m. sausio mėn. 17 d., sulaukęs 75 metus amžiaus.

V. Pieteris gimė Tvardiškiškės km. Garliavos valsč. Marijampolės apskr. Argentinon atvyko 1928 m. Ilgą laiką dirbo Patagonijoje prie žibalo. Vėliau dirbo Palermo vienoje medžio įmonėje kaip sargas.

Giljame liūdesyje liko dvi seserys: Elena Buzienė ir Ona Paezerienė Argentinijoje, žmona Ona Kasparytė Pieterienė ir sūnus Vytautas, bei duktė Bronė Lietuvoje ir vienas sūnus Alfonsas su šeima Vokietijoje, bei trečia sesuo Marija Kasparavičienė Lietuvoje.

† Antanas Ilgakojis, 62 metų amž. mirė šių metų sausio 4 d. Dock Sude. Kilęs iš Šiaulių apskr. Pašvintinio valsč. Nuliūdime liko žmona Juana žemytė Ilgakojienė ir sūnus Antanas su žmona ir dvi anūkės bei kiti artimieji. Palaidotas Sarandi kapinėse.

† Karolis Emilijus Kilianskis, 62 m. amž. mirė š. m. sausio 6 d. liko žmona Serafina Reiheliser ir dvi nepilnametės dukterys. Palaidotas Lanus kapinėse.

† Robertas Migulionis, anksčiau tarnavęs policijoje ir buvęs aukštesnio laipsnio pareigūnas, norėdamas greitai praturtėti su grupe draugų užpuolė vieną banką, bet užpuolimo metu buvo nušautas policijos. Liko žmona ir 2-jų metų sūnelis. Lietuvių tarpe niekad nesirodė.

DROGUERIA DEL ATLANTICO S.A.C.I.F

Productos Quimicos Industriales
Drogas Medicinales

Florida 323 - 3° Piso - Of. 316
Tel. 49-3662 / 3974 / 3757 / 4227

Viešpačiui pašaukus STASĖ SIMUTYTĖ JANKAUSKIENĖ, nuoširdžią katalikę ir lietuviškų pamaldų organizatorę V. Lugane, gilią užuojautą reiškiamės jos vyrui, dukteriai ir sūnui, jų šeimoms bei kitiems artimiesiems.
Antanina ir Stasys Mikelioniai.

TOMAS YARLORI IR SŪNUS

LAI DOJIMO ĮSTAIGA

Malonus patarnavimas. Patalpos šermenims. Mirusiųjų pervežimai. Autai vestuvės. Lietuviams didelė nuolaida.

Avda. RUESTRA 6292 - Villa Lugano - T. E. 60-3271
Skyrius: Larrazabal 3684

Buenos Aires Avellaneda

JAUKI SVENTĖ SENELIŲ ŽIDINYJE

Gražų vasaros sekmadienį, sausio 21 d. S. Židinio sodelyje Vald. pirmininkas Vincas Grigaitis su žmona Adėle ir drauge su savo ženta Rikardo ir Adėlės Jasulių šeima, surengė jaukius pietus, pagerbiant svečią iš Kanados — broį ir dėdę kunigą Izidorij Grigaitį, kuris jau kuris laikas svečiuojasi pas savo artimuosius Argentinoje.

S. Židinio sodelio medžių pavėsyje buvo ištiesti stalai, prie kurių susėdo apie 100 žmonių, Grigaičių ir Jasulių giminių ir draugų.

Pietums buvo patiekto puikiai ant anglių iškeptos vištos su ryžiais ir kitokios užkandos, vaisių, įvairiausių skaniausių namie keptų tortų ir pyragų bei šaltų gėrimų. Žmonės patenkinti dar ilgai leido laiką medžių pavėsyje šnekučiuodami ir dainuodami lietuviškas dainas.

Ta pačia proga Senelių Židinio Valdyba padarė posėdį, aptariant paskutines detales sekantį sekmadienį ruošiamo parengimo Lietuvių salėje, Avellanedoje, kur svečias kun. I. Grigaitis parodys paveikslų iš Lietuvos, šv. Žemės ir kitų vietovių. Bus užkandžiai ir turtinga loterija.

Pietuose dalyvavo viešnia iš S. Amerikos p. Stasė Ilgaitė Jakulionienė ir jos brolis Jonas Ilgas.

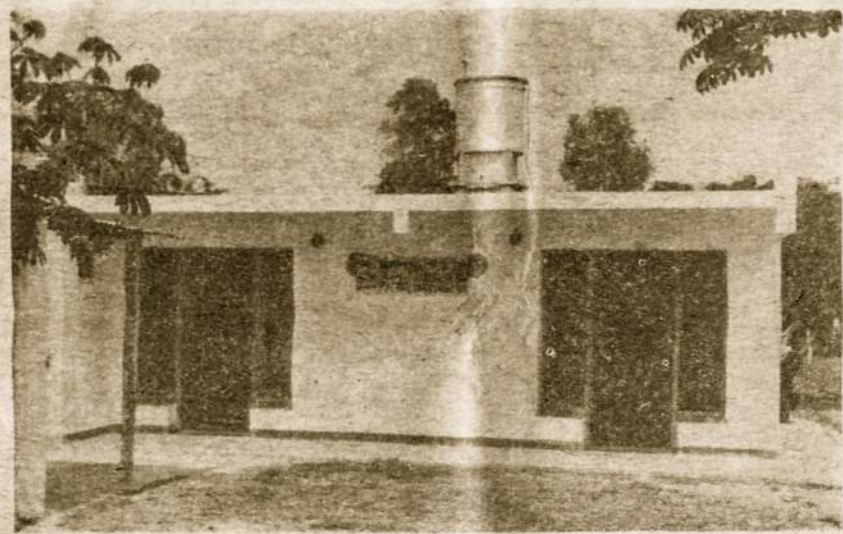
SVEČIAS KUN. A. KLIMANSKIS

Sausio mėnesio 14 d. iš New Yorko buvo atskridęs kun. Adolf Klimanskis aplankyti savo tėvo Rapolo Klimanskio. Pasisvečiavo apie 19 dienų ir vėl išskrido.

Kun. A. Klimanskis jau keli metai kaip gyvena Brukljne, kur aptarnauja portorikiečius ir kartu lanko universitetą, kur studijuoja ispanų kalbos literatūrą.

Kun. A. Klimanskis beto moka puikiai pašyti meniškus paveikslus, kurių kelias parodas yra suruošęs.

Siuo metu daugiau atsideda mokslui ir religijos dėstymui. Svečias lankėsi Aušros Vartų parapijoje, ir atlaikė vienas mišias ir pasakė pamokslą.

Pirmieji L. Senelių Židinio namai. Dabar jau statomi tretieji namai. Tų namų statybai paremti įvyks LINKSMAS POBŪVIS Lietuvių salėje, Avellanedoje, š. m. sausio 28 d. 17 val. Visi kviečiami dalyvauti.

• Trijų Karalių dienoje 13-jame TV kanale buvo pakartotas pokalbis su Kvirinu Runimu ir jo dukra Danute, vadovaujant direktoriui Mancera. Pokalbio metu ant stalo buvo išstatytos dvejios p. Runimo darbo kanklės ir dvi gitaros. K. Runimas aiškino apie kankles ir bendrai apie lietuvišką liaudies meną, p. Danutė paprašyta dir. Manceros, paskambino kanklėmis ir padainavo "Supinsiu dainužė". Susirinkusi publika smarkiai plojo. Šis pokalbis užtruko gana ilgai. Tai įvyko prieš p. Runimų išsikėlimą į S. Ameriką. Dabar p. Runimai gyvena Čikagoje, p. Runimas rašo, kad mano įsteigti ir ten kanklių ir gitarų dirbtuvę, nes tam yra didelė paklausa.

• Dr. Juozas Mikėlionis, savo laiku gyvenęs ir dirbęs Argentinoje švenčių proga buvo atvykęs aplankyti savo anksčiau gyventas vietas. Su juo draugė atvyko sūnus Poviliukas, gimęs Argentinoje, gimnazijos moksleivis, o vyresnysis Mikėlionių sūnus Ramonas jau yra baigęs medicinos studijas. Svečiai aplankė San Carlos de Bariloche, Pampa, Bolson, kur gimė jaunesnysis sūnus ir kitas vietas, kur dr. Mikėlionis gyvendamas Argentinoje vertėsi gydytojo praktika. Buenos Aires mieste svečiai aplankė kai kuriuos pažįstamus ir lietuvių parapiją. Dr. Mikėlionis jau 10 metų gyvena S. Amerikoje, Seattle, Wash., kur dirba savo profesijos darbą. Prieš atvykdamas į Argentina dr. J. Mikėlionis gyveno Australijoje. Atvykęs į Argentina aprašė savo gyvenimą Australijoje knygoje "Benamiai", kurią spausdino "Laiko" spaustuvelyje 1954 m.

RAMBYNO PRIEAUGLIS

Prieš daugiau kaip prieš dešimtį metų susitvėręs Rambyno ansamblis šiuo metu nustojo veikti, tačiau daug jų yra sukūrę rambyniečių ar maišytas šeimas, kurios jau turi įpėdinių — būsimųjų rambyniečių. Angelė Kapočiūtė ir Miguel Sudnėnas augina sūnų Miguel Angel 4 metų, Lucy Sudniūtė ir Tadas Jasinevičius turi sūnų Luis Eduardo dviejų ir pusės metų, Zuzana Katinaitė ir Petras Blumbergas augina sūnų Christian German, beveik dviejų metų, Kastutė Masilionytė ir Juan Carlos Pascolo turi sūnelį Daniel Aleks., dviejų ir pusės mėnesio. Šio mėnesio 8 d. rambynietės Olga Žabarauškaitės ir Dr. Ruben Casas jaunojo šeimoj gimė sūnus Mariano Ruben, o Rasa Kairėlytė ir Dr. Rikardas Alvarez sausio 14 d. susilaukė pirmosios rambynietės — dukros, kuriai duotas vardas Dalia Cecilija. Yra ir daugiau rambyniečių šeimų, kurios neužilgo pramato susilaukti gandro vizito.

• Žvaigždutė Valentinautė prieš Kalėdų šventes buvo nuvykusi į S. Ameriką — aplankyti savo tėvelių, gyvenančių Čikagos mieste. Ta proga susitiko ir su kitais pažįstamais. Į Buenos Aires grįžo sausio mėn. 10 d. Kurį laiką praleido La Lucila pajūryje p. Deveikių viloje.

• La Lucila pajūryje vasarojo p. V. Deveikienė su sūnumis, dr. Elena Deveikiūtė de Mora su šeima, Aldona Dambravienė ir sūnus Gintaras, dr. V. Dambraiva atvykdavo tik savaitgaliais, Brazilčių šeima, A. Stalioraičio šeima ir daug kitų lietuvių.

LAIKUI AUKOJO

- 20 am. dol. — N. N.
- 10 am. dol. — And. Naujokas (JAV)
- § 1.000 — Domicelė Šeškienė
- .. 1.000 — Jonas Papečkys
- .. 1.000 — Emilija Simanavičienė
- .. 1.000 — Jonas Pocešiūnas
- .. 1.000 — S. ir A. Mikėlioniai
- .. 500 — Rozal. Kazeliūnienė
- .. 100 — Antanas Repečka

KALENDORIUI AUKOJO

- § 2.000 — Jonas Senkus
- .. 1.000 — Bronius Banys
- .. 1.000 — Jurgis Raubā
- .. 650 — Antanas Staškonis
- .. 500 — Zuzana Gulbinienė
- .. 650 — Antanas Paršelis
- .. 500 — Juana Karaniauskienė
- .. 500 — Vladė Penkauskaitė
- .. 500 — E. Leleivienė
- .. 500 — Juozas Šlušis
- .. 500 — Ona Jūrėnienė
- .. 500 — Antanas Petrauskas
- .. 500 — Pranas Žukauskas
- .. 500 — Kajetonas Koveris
- .. 300 — Julius Jakubka
- .. 200 — Romualdas Sakalis
- .. 150 — N. N.
- .. 100 — Edmundas Ramanauskas

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

Iškilmingas Vasario 16 Dienos minėjimas įvyks vasario 16, 17 ir 18 dienomis. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiausiai minėjime dalyvauti. Smulkī programa — pirmo puslapio skelbime. Atšventę Vasario 16 d. sukaktį, mūsų delegacija išvyks į Braziliją dalyvauti V Pietų Amerikos Lietuvių Kongrese. Jaunimas išvyks anksčiau, kadangi dalyvaus jaunimo studijų savaitėje ir stovykloje, kuri prasidės prieš Kongreso pradžią.

LIETUVIŲ TAUTINIS MUZIEJUS

L. Taut. Muziejaus vadovė p. Antanina Mikėlionienė, nors ir toli gyvena, bet retkarčiais apsilanko parapijoje. Paskutinio vizito metu pertvarkė muziejų, ypatingai juostų skyrių. Ponia Mikėlionienė nuaudė ir dovanojo 16 lietuviškų tautinių juostų, su kuriomis žymiai papildė esamą juostų rinkinį, prie jų pridėjus dvi juostas, kurias padovanojo p. O. Staudžienė iš Berisso, juostų spinta dabar atrodo visai gražiai. Muziejaus patalpose neseniai yra naujai perdažytos, o prie įėjimo p. Fel. Dumšės reljefiniu būdu yra nupieštas Vilniaus miesto vaizdas. Naujų eksponatų atvežė taip pat P. Gudelevičius iš S. Amerikos. Muziejaus vadovybė visiems aukotojams ir darbininkams nuoširdžiai dėkoja.

• Čiblenės Elenos anūkas, Daniel Faryna, Bertos Čibaltės ir Enrique Faryna sūnus, sausio 25 d. sukanka penkioliką metų amž. Ta proga sausio 28 d. jo tėveliai savo vasarvietėje, Paso del Rey vietovėje, ruošia šeimyninę šventę.

• Ona ir Jonas Jablonskiai, gyv. Berazategui, 15.1.73. išvyko keletai savaitių į Villa Gesell pajūrį poilsui.

• Paieškomas Zenonas Čiočys ir Čiurilų šeima, kilę nuo Varenos, senai gyvena Argentinoje. Paieškomieji arba žinantieji apie juos prašomi pranešti Laiko administratoriui P. Gudelevičiui.

• "La Nacion" rašo, kad Dr. Petras Krapovickas, La Platos universiteto prehistorijos katėdros profesorius, vadovaus ekspediciinei grupei, kuri darys archeologinius tyrimus Puna Norte, Jujuy provincijoje. Bus tyriamas ypatingai prieš ispaninis laikotarpis, kultūrinės to laikotarpio sąlygos ir žemės ūkio pradžia. Tyrimų centras būsianti vietovė La Quiaica.

• Labai prašome visų geros širdies lietuvių paaukoti įvairiausių fantų loterijai, kuri įvyks sausio 28 d. 17 val. Lietuvių salėje, laike Senelių Židinio naudai ruošiamo parengimo. Pelnas skiriamas S. ž. namų statybai. Kviečiame gausiai dalyvauti parengime.

Rengėjai.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvila. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriumi prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 20,00, Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 6 dol.

XXV Metai — Nr. 527

1973 m. sausio 27 d.

IŠ ALOS TARYBOS POSĖDŽIO

Šių metų pirmasis posėdis įvyko sausio 12 d. Lietuvių parapijos patalpose. Posėdį atidarė ir jam vadovavo pirm. A. Mičiūdas, sekretoriavo O. Kairėlienė.

Jaunimas. Šiuo metu labai rimtas klausimas yra jaunimo veikla, kuri šiuo metu mažai tepasireiškia, nežiūrint, kad jaunimo atstovai yra grįžę su gerais norais iš P. L. Jaunimo Kongreso. Šį klausimą nutarta atidėti prašant, kad jaunimas ar bent jų atstovai dalyvautų posėdyje.

• Gatvė "LITUANIA". Lietuvos vardo gatvės atidarymo reikalu C. Rivadavia mieste susirašoma su p. K. Šlapeliu. Gatvės užrašai bronzinė lenta jau padaryta ir pasiūsta į C. Rivadavia miestą per vieną ten vykstančią lietuvių šeimą, gyvenančią tame mieste. Užrašo padarymas kainavo 35.500 pezu, kuriuos apmokėjo ALOS Taryba iš savo izdo. Laukiama atsakymo dėl galutinės atidarymo datos.

Laiškai. Gautas laiškas su paraginimais ir smulkia informacija iš Pietų Am. Liet. Kongreso ruošos komiteto pirm. prel. P. Ragažinsko, ir Pas. Liet. Bendruomenės Vald. pirm. St. Barzduko, kuriame praneša, kad P. Liet. Bendruomenės seimas įvyks Vašingtone, š. m. rugpjūčio 30 - rugsėjo 2 d. ALOS Taryba yra prašoma atstovauti Argentinos lietuvių bendruomenės reikalus seime ir kartu prašoma koordinuoti Rosario liet.

Bendruomenės ir ALOS Tarybos veiklą ir atstovavimą seime. Nutarta pasiteirauti kas savais pinigais galėtų nuvykti į S. Ameriką atstovauti Argentina.

V PAL. Kongresas. Į Kongresą įsirašiusių vykti yra jaunimo 15, vyresniųjų 9, viso 24 žmonės. Šis sąrašas jau bus pasiūstas į Braziliją. Prelegentai su atskirų temų nagrinėjimu iš Argentinos yra Z. Juknevičius ir P. Gudelevičius, gi kun. A. Steigvila skaitys paskaitą kunigų sekcijoje. Jaunimo grupės vadovs yra N. Zavičkaitė, o visos Argentinos grupės vadovas — Z. Juknevičius. Bilietais rūpinasi Gloria Jasuitytė de Cabela, R. Stalioraitis labai puikiai rūpinasi ir gerai tvarko kelionės reikalą. Nutarta Kongresui pasiūsti oficialų sveikinimo raštą, ALOS Tarybos vardu.

Vasario 16 d. minėjimas. Programa nepasikeičia lieka kaip buvo nutarta anstyvesniuose posėdžiuose ir paskelbta Laike. Svečias ir programos vykdytojams bus paruošti užkandžiai. Prie kontrolės — J. Šiušis, J. Švenčionis ir T. Aliukas. Vėlavėles padarys liet. parapijos moterys. Vyskupą į bažnyčią nuveš ir parvė R. Stalioraitis.

Peticijos. Peticijų komitetas įpareigotas surinkti ir pasiūsti visus pasirašytus lapus.

Sekantis posėdis — vasario 9 d. SLA patalpose.

PALAIKYKIME SENELIŲ ŽIDINĮ

Šį sekmadienį, sausio 28 d. 17 val. Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda, įvyks linksmas pobūvis Senelių Židinio naudai. Svečias iš Kanados kun. I. Grigaitis parodys spalvotų paveikslų - skaidrių iš neprik. ir dabartinės Lietuvos, Sventosios Žemės ir kitų vietų. Bus užkandžiai ir veiks turtinga loterija ir bufetas. Pelnas skiriamas Senelių Židinio statybai. Savo atsilankymu paremkiam šį kilnų darbą.

• Lydija Pleščekienė ruošiasi atsikelti gyventi į S. Židinio naujai pastatytus namus, kai jų statyba galutinai bus užbaigta.

• Veronika Kieliėnė, buvusi Marcinkevičienė, atvyko iš S. Amerikos ilgesnėm atostogom į Argentina drauge su Juozu Kiela. Buvo nuvykę į Villą Gesell pajūrį, kur kiek pailsėję vyks į Kordobą aplankyti savo mamytės Veronikos Petrokienės ir kitų pažįstamų.

• Sesele Elenisa, mokyklos "Republica de Lituania" Rosario mieste, direktorė, atvyko tos mokyklos reikalais į Buenos Aires.

Kun. I. Grigaitis (svečias iš Kanados) parodys spalvotus paveikslus iš Lietuvos ir šv. Žemės sausio 28 d. Lietuvių salione.

• Pranciškus Vallulis su dukra Norberta iš San Paulo, Brazilijos, sausio 15 d. atvyko į Argentina aplankyti savo seserį Albiną Gasėnienę. Ta proga aplankė lietuvių parapiją ir kitas lietuviškas įstaigas.

• Kun. Antanas Lubickas, MIC. iš Rosario keletai dienų atvyko į Buenos Aires sutvarkyti dokumentus.

• Damutė Sabūnaitė iš Villa del Dique atvyko pavišėti į Buenos Aires.

LIETUVIŲ SENELIŲ ŽIDINIO VALDYBA

ruošia š. m. sausio mėn. 28 d. 17 val. (sekmadienį), Lietuvių salėje — Brasil 835, Avellaneda

LINKSMĄ POPIETĘ .

Užkandžiai - Lunch, jų metu bus kun. Izidoriaus Grigaičio, svečio iš Kanados, pagerbimas, kuris parodys spalvotų vaizdų — skaidrių iš nepriklausomos ir dabartinės Lietuvos, Sventosios Žemės ir kitų vietų.

Veiks turtinga loterija ir bufetas.

Pelnas skiriamas Senelių Židinio statybai.

Prašome bilietus įsigyti iš anksto arba užsakyti telefonais: A. Mičiūdas 60-0298, V. Grigaitis 83-7119, J. Čikštas 67-5663, J. Mičiūdas 60-1765, liet. parapija 208-5027.

Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Valdyba.